

ບົດສະຫລຸບ

❖ ທີມາ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງບັນຫາ

ພາຍຫລັງທີ່ປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການສະຖາປະນາເປັນປະເທດສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, ພັກ ແລະ ລັດຖະບານກໍໄດ້ມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການພັດທະນາປະເທດຊາດໂດຍສະເພາະແມ່ນການພັດທະນາເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ການຫລຸດພື້ນອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ.

ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງລາວ ແມ່ນກະສິກໍາເຊິ່ງກໍ່ແມ່ນການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ໃນເມື່ອກ່ອນການປູກຝັງຈະເປັນການປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດຂັ້ນປະຖົມ. ແຕ່ໃນປັດຈຸບັນການປູກຝັງຂອງປະເທດລາວແມ່ນເລີ່ມມີການປ່ຽນແປງໄປເປັນພືດອຸດສາຫະກໍາເປັນຕົ້ນແມ່ນຢາງພາລາ, ໄມ້ເກດສະໜາ ແລະ ອື່ນໆ. ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນບາງເຂດແມ່ນເພື່ອຜະລິດສິນຄ້າຮັບໃຊ້ໃນຊີວິດປະຈໍາວັນ ແລະ ບາງເຂດແມ່ນເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ໃນທ້ອງຕະຫຼາດ ຫລື ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ ເຊິ່ງມັນກໍ່ຂຶ້ນກັບສະພາບແວດລ້ອມ, ລັກສະນະພູມສັນຖານທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ, ເຂດແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປ. ແຂວງສາລະວັນເຊິ່ງເປັນອີກແຂວງໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ທີ່ເອື້ອອໍານວຍຄວາມສະດວກເພື່ອຂະຫຍາຍກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ຈາກຂໍ້ໄດ້ປຽບທາງດ້ານພູມສັນຖານນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫ່ຍມີອາຊີບ ເປັນຊາວກະສິກອນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍ, ບ້ານດະເຊັຍໂພນຫີນ, ເມືອງເລົ່າງາມ. ເຊິ່ງເປັນອີກໜູ່ບ້ານໜຶ່ງທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງຂວາງ, ເປັນເຂດດິນພູໄຟເກົ່າ, ມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນສູງ ເຊິ່ງເໝາະສົມແກ່ການເຮັດກະສິກໍາເຊັ່ນວ່າ: ການປູກເຂົ້າ, ປູກກາເຟ, ປູກໝາກກ້ວຍ, ໝາກແໜ່ງ, ຖົ່ວດິນ ແລະ ອື່ນໆ.

ຍ້ອນເຫດຜົນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນໄດ້ກາຍເປັນປະເດັນທີ່ໜ້າສົນໃຈທີ່ເຮັດໃຫ້ ພວກນ້ອງມີຄວາມສົນໃຈຢາກຈະສຶກສາຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນເພື່ອປະເມີນຫາມູນຄ່າຈາກການນໍາໃຊ້ດັ່ງກ່າວ ເພື່ອໄດ້ຊອກຫາວິທີທາງແກ້ໄຂ, ປັບປຸງ ແລະ ນໍາໄປເປັນບົດຮຽນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.

❖ ຈຸດປະສົງຂອງການສຶກ

- ສຶກສາສະພາບທົ່ວໄປຂອງບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍ, ດະເຊັຍໂພນຫີນ ເມືອງເລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ.
- ເພື່ອສຶກສາມູນຄ່າທີ່ເກີດຈາກການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນໃນ 2 ໜູ່ບ້ານເຂົ້າ ໃນການຜະລິດກະສິກໍາ.

❖ **ຂອບເຂດການສຶກສາ**

ໃນການສຶກສາການປະເມີນມູນຄ່າທີ່ດິນໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈະໄດ້ສຶກສາ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ 2 ບ້ານຄື: ບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍ ແລະ ດະເຊັຍໂພນທິນ ເມືອງເລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ ເຊິ່ງຈະສຶກສາໃນປີ 2009-2010.

❖ **ວິທີການສຶກສາ**

- ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ແບບສອບຖາມເປັນເຄື່ອງມືໃນການສຶກສາໂດຍການສຳພາດກັບປະຊາຊົນ 2 ບ້ານໃນຈຳນວນຕົວຢ່າງ 220 ຄົວເຮືອນ.
- ຫລັງຈາກທີ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕ່າງໆສຳເລັດແລ້ວ ແມ່ນຈະໄດ້ເອົາມາລວບລວມເນື້ອໃນເຊິ່ງໄດ້ວິເຄາະດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ (ເປັນຕົວເລກ) ເຊິ່ງໄດ້ນຳມາອ້າງອີງໃນການຂຽນບົດຈົບຊັ້ນ ແລະ ມາຄິດໄລ່ເປັນລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຂອງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ທັງ 2 ບ້ານໂດຍການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ. SPSS ແລະ Microsoft Excel ເຂົ້າຊ່ວຍໃນການວິເຄາະຄິດໄລ່ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຕົວເລກທີ່ເກັບກຳມາໄດ້, ເຊິ່ງຈະອະທິບາຍຜົນຂອງການຄິດໄລ່ໂດຍໃຊ້ຕາຕະລາງ ແລະ ນຳໃຊ້ຮູບແບບພັນລະນາເຂົ້າຊ່ວຍໃນການອະທິບາຍ

❖ **ຜົນການສຶກສາ**

▪ **ສະພາບໂດຍລວມຂອງບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍ**

ບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍຫ່າງຈາກຕົວເມືອງໄປທາງທິດຕາເວັນອອກ 17 Km ບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 609 ເຮັກຕາ. ປະຈຸບັນບ້ານດະເຊັຍນ້ອຍມີ 291 ຫຼັງຄາເຮືອນ, ມີ 314 ຄອບຄົວ, ມີພົນລະເມືອງທັງໝົດ 1,682 ຄົນ, ເຊິ່ງໃນນັ້ນເປັນຍິງ 840 ຄົນ, ມີໂຮງຮຽນປະຖົມສົມບູນ 1 ຫຼັງ ແລະ ວັດ 1 ແຫ່ງ, ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານແມ່ນນັບຖືສາດສະໜາພຸດ 100% ເຊິ່ງໃນນັ້ນມີຢູ່ 2 ເຜົ່າຊົນຄື: ຊົນເຜົ່າສ່ວຍ ເຊິ່ງກວມເອົາ 70%, ຊົນເຜົ່າລາວລຸ່ມກວມເອົາ 30% ຂອງປະຊາຊົນທັງໝົດ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານສ່ວນໃຫຍ່ ຍຶດຖືເອົາອາຊີບປູກກາເຟເປັນອາຊີບຫຼັກ

▪ **ສະພາບໂດຍລວມຂອງບ້ານດະເຊັຍໂພນທິນ**

ດະເຊັຍໂພນທິນຫ່າງຈາກຕົວເມືອງເລົ່າງາມໄປທາງໄປທາງທິດຕາເວັນອອກ 12 Km ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 2,963 ເຮັກຕາ, ມີສາຍນ້ຳຫ້ວຍເປົ້າໄຫຼຜ່ານ 2 ໝູ່ບ້ານຄື: ບ້ານດະເຊັຍໂພນທິນ ແລະ ບ້ານດອນດູ່ ບ້ານດະເຊັຍໃຫຍ່ປະກອບມີ 564 ຫຼັງຄາ, 611 ຄອບຄົວ, ມີພົນລະ

ເມືອງທັງໝົດ 2,325 ຄົນ, ຍິງ 1,656 ຄົນ ປະກອບມີ 3 ເຜົ່າຊົນຄື: ເຜົ່າສ່ວຍກວມເອົາ 85%, ລາວລຸ່ມກວມເອົາ 13%, ເຜົ່າຜູ້ໄທກວມຮັກຕາເອົາ 2% ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ນັບຖືສາສະໜາພຸດ, ມີໂຮງຮຽນປະຖົມ-ມັດຖະຍົມຕອນຕົ້ນສົມບູນ 1 ຫຼັງ ແລະ ວັດ 2 ແຫ່ງ , ສຸກສາລາ 1 ຫຼັງ ແລະ ຍຶດຖືເອົາອາຊີບປູກກາເຟເປັນອາຊີບຫຼັກ.

❖ **ສະພາບໂດຍທົ່ວໄປຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ**

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເພດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ**

ປະຊາກອນທີ່ຖືກສຳພາດສ່ວນຫລາຍແມ່ນຜູ້ຊາຍເຊິ່ງກວມເອົາໃນປະລິມານຫລາຍເຖິງ 146 ຄົນ, ຄິດເປັນສ່ວນຮ້ອຍແລ້ວມີ 66.3%, ສ່ວນເພດຍິງກວມເອົາພຽງ 74 ຄົນ, ຄິດເປັນສ່ວນຮ້ອຍ 33.7%

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອາຍຸຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ**

ປະຊາຊົນແມ່ນມີອາຍຸສະເລ່ຍປະມານ 46 ປີ, ປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍມີອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 31-50 ແລະ 51-70 ຍ້ອນວ່າ: ໃນເກນອາຍຸດັ່ງກ່າວເປັນຄົນທີ່ກຳລັງເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ແລະ ເປັນໄວກາງຄົນທີ່ກຳລັງສ້າງຄອບຄົວ

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອາຊີບ**

ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານສ່ວນຫລາຍແມ່ນມີອາຊີບເຮັດໄຮ່-ເຮັດສວນເປັນອາຊີບຫຼັກເຊິ່ງມີອັດຕາກວມເຖິງ 90% ຂອງອາຊີບທັງໝົດ ນອກຈາກນີ້ກໍຍັງມີການຄ້າຂາຍ , ລຽງສັດ, ກຳມະກອນຮັບຈ້າງ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ**

ສ່ວນຫລາຍຜູ້ໃຫ້ສຳພາດແມ່ນຫົວໜ້າຄອບຄົວເຊິ່ງມີສະຖານະພາບເປັນຜູ້ທີ່ແຕ່ງງານ ແລ້ວເຊິ່ງກວມເອົາເຖິງ 88% ແຕ່ໃນນັ້ນກໍມີຜູ້ສຳພາດທີ່ຜ່ານການຢ່າຮ້າງເຊິ່ງກວມເອົາ 11%, ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີບາງຄົນທີ່ລົງເຮືອນສ້າງຄອບຄົວໂດຍທີ່ບໍ່ໄດແຕ່ງງານແຕ່ມີພຽງອັດຕາສ່ວນນ້ອຍຄື 1%ເທົ່ານັ້ນ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລະດັບການສຶກສາ**

ຈຳ ນວນຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາເລີຍມີ 143 ຄົນ, ກວມເອົາເຖິງ 65% ຍ້ອນວ່າ: ໃນເມື່ອກ່ອນປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍບໍ່ມີໂອກາດ , ບໍ່ເປີດກ້ວາງ ແລະ ບໍ່ອຳນວຍທາງດ້ານການສຶກສາ, ນອກຈາກນີ້ກໍຍ້ອນທຶນການສຶກສາທີ່ບໍ່ພຽງພໍ , ຮອງລົງມາແມ່ນຈຳນວນຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ສຶກສາຂັ້ນປະ ຖົມມີ 54 ຄົນ, ກວມເອົາ 24.5%, ຈຳນວນຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ສຶກສາຂັ້ນ

ມັດທະຍົມຕົ້ນມີ 23 ຄົນເຊິ່ງກວມອັດຕາສ່ວນພຽງ 10.5%, ໃນນີ້ກໍ່ເນື່ອງມາຈາກຄວາມຕ້ອງການແຮງງານເພື່ອວຽກເຮັດກະສິກຳລະດັບການສຶກສາຂອງປະຊາຊົນຈຶ່ງບໍ່ສູງ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ**

ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວຂອງປະຊາຊົນສະເລ່ຍແລ້ວ ແມ່ນ 6 ຄົນ, ຄອບຄົວທີ່ມີສະມາຊິກລະຫວ່າງ 6-8 ຄົນແມ່ນກວມເອົາ 75%, ຮອງລົງມາແມ່ນຄອບຄົວທີ່ມີສະມາຊິກນ້ອຍກວ່າ 5 ຄົນ ແມ່ນ 13% ແລະ ອັດຕາສ່ວນຂອງຄອບຄົວທີ່ມີສະມາຊິກຫລາຍກວ່າ 9 ຄົນກວມ 12% ສັງເກດເຫັນວ່າເປັນຄອບຄົວໃຫຍ່, ບໍ່ມີການວາງແຜນຄອບຄົວ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສາທາລະນະພະໂພກພື້ນຖານ**

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການມີທ້ອງນ້ຳໃຊ້ປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍແມ່ນບໍ່ມີທ້ອງນ້ຳໃຊ້ເຖິງຈຳນວນ 144 ຄົນ ກວມເອົາ 65.5%, ສ່ວນຫລາຍປະຊາຊົນແມ່ນຖ່າຍຊະຊາຍຕາມປ່າ , ຕາມສວນແຕ່ປະຊາຊົນທີ່ມີທ້ອງນ້ຳໃຊ້ມີພຽງ 76 ຄົນ, ກວມເອົາ 34.5% ເທົ່ານັ້ນ.

ການໃຊ້ນ້ຳລືນຂອງໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອກວມເອົາອັດຕາສ່ວນ 70% ແມ່ນນຳໃຊ້ນ້ຳລືນແລະ ປະຊາຊົນທີ່ໃຊ້ນ້ຳສ້າງ, ນ້ຳບາດານມີ 65 ຄົນ, ກວມອັດຕາສ່ວນ 30% ເນື່ອງຈາກວ່າບໍ່ມີນ້ຳປະປາໃຊ້ ສະນັ້ນການນຳໃຊ້ນ້ຳຈຶ່ງອາໄສນ້ຳທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ສະອາດເທົ່າທີ່ຄວນໃນການອຸປະໂພກ, ບໍລິໂພກ. ສ່ວນການນຳໃຊ້ໄຟຟ້າຂອງປະຊາຊົນແມ່ນ 100% ມີໄຟຟ້າໃຊ້.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລາຍໄດ້**

ລາຍໄດ້ຂອງແຕ່ລະຄົນສະເລ່ຍແມ່ນປະມານ 20,650,000 ກີບ/ປີ, ສັງເກດເຫັນວ່າລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຕ່ຳ , ຄົນທຸກຍາກ ກັບ ຄົນທີ່ມີຖານະພໍຢູ່ພໍກິນກວມອັດຕາສ່ວນສູງ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແຫລ່ງທີ່ມາຂອງລາຍໄດ້**

ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງລາຍໄດ້ຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງເກືອບທັງໝົດແມ່ນມາຈາກການຂາຍຜົນຜະລິດທາງການກະສິກຳເຊິ່ງກວມເອົາອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 86.4%, ສ່ວນລາຍໄດ້ຈາກການເປັນກຳມະກອນນັ້ນກວມເອົາ 9% ແລະ ລາຍໄດ້ຈາກການຄ້າຂາຍແມ່ນກວມເອົາພຽງ 4.6%.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລາຍຈ່າຍ**

ຂໍ້ມູນກ່ຽວລາຍຈ່າຍຂອງປະຊາຊົນໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 8,770,000 ກີບ/ປີ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແຫລ່ງໃຊ້ຈ່າຍ**

ຈາກການສອບຖາມຕົວຈິງຈາກປະຊາຊົນ (ກຸ່ມຕົວຢ່າງ) ໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າການໃຊ້ຈ່າຍຂອງປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍແມ່ນໃຊ້ຈ່າຍ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ (ເກືອ,ແປ້ງນົວ...) ຊື້ເຂົ້າ

ກິນ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ຢາປົວພະຍາດ, ເພື່ອມາຮັບໃຊ້ໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງເຂົາເຈົ້າ . ນອກຈາກນັ້ນກໍຍັງການໃຊ້ຈ່າຍໃນດ້ານຕ່າງໆເຊັ່ນ : ງານສັງຄົມ (ງານດອງ, ງານບຸນປະເພນີຕ່າງໆ), ຄ່າໄຟຟ້າ, ຊື້ອຸປະກອນການຮຽນໃຫ້ລູກ ແລະ ອື່ນໆ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບດິນ**

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຄອບຄອງທີ່ດິນໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວປະຊາຊົນມີດິນທັງຫມົດ 32,385.6 ຕາແມັດ.

ປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍແມ່ນມີເນື້ອທີ່ດິນປູກສ້າງໜ້ອຍຫລາຍເຊິ່ງສະເລ່ຍແມ່ນ 445 ຕາແມັດ. ເນື່ອງຈາກການປູກເຮືອນຂອງປະຊາຊົນແມ່ນເປັນພຽງເຮືອນມຸງຫຍ້າຫລັງນ້ອຍໆ, ເຮືອນລຽນຕິດ, ຕັ້ງຢູ່ເປັນຊຸມຊົນທີ່ຄັບແຄບ, ພ້ອມທັງບໍ່ມີການຈັດສັນ, ສະນັ້ນດິນປູກສ້າງໃນການຄອບຄອງຂອງປະຊາຊົນຈຶ່ງມີໜ້ອຍ.

ປະຊາຊົນສະເລ່ຍມີດິນເຮັດການກະສິກຳປະມານ 3.07 ເຮັກຕາ. ດິນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນດິນທີ່ຖືກຕົກທອດຈາກບັນພະບຸລຸດ ແລະ ຖືກແບ່ງໃຫ້ຈາກພໍ່ແມ່ເພື່ອທຳການຜະລິດ.

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບໜອງປາ**

ປະຊາຊົນມີໜອງປາເປັນອັດຕາສ່ວນນ້ອຍຫລາຍຄືມີຈຳນວນເຖິງ 216 ຄົນ, ກວມອັດຕາສ່ວນ 98.2% ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ມີໜອງປາມີພຽງ 4 ຄົນ, ກວມເອົາ 1.8% ເທົ່ານັ້ນ.

❖ **ຜົນຜະລິດ ແລະ ມູນຄ່າທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ**

▪ **ຜົນຜະລິດ**

ລຳດັບ	ຜົນຜະລິດ	ປະລິມານທີ່ໄດ້ຮັບຕໍ່ປີ
1	ກາເຟ	698 ກິໂລ
2	ກ້ວຍ	631 ເຄືອ
3	ໝາກແຫນ່ງ	136.6 ກິໂລ
4	ເຂົ້າ	1.76 ໂຕນ
5	ຖົ່ວດິນ	1,337 ກິໂລ
6	ມັນແກວ	2,483.3 ກິໂລ
7	ສາລີ	3,283.3 ກິໂລ

▪ **ມູນຄ່າຈາກການຂາຍ**

ລຳດັບ	ຜົນຜະລິດ	ມູນຄ່າກີບ/ປີ
1	ກາເຟ	11,871,000
2	ກ້ວຍ	9,282,000
3	ຫມາກແຫນ່ງ	5,442,000
4	ເຂົ້າ	5,017,000
5	ຖົ່ວດິນ	3,440,000
6	ມັນແກວ	3,636,000
7	ສາລີ	3,300,000

▪ **ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຂາຍ ຫລື ໃຫ້ສຳປະທານດິນ**

ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານສ່ວນຫຼາຍແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີການຊື້ຂາຍດິນກັນພາຍໃນໝູ່ບ້ານເພາະວ່າ : ດິນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ມາຈາກການສືບທອດຕາມເຊື້ອ ສາຍ ຫຼື ການແບ່ງປັນກັນພາຍໃນເຄືອຍາດເພື່ອໃຫ້ລູກຫຼານມີທິດິນປູກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ບ່ອນທຳການຜະລິດເທົ່ານັ້ນ . ແຕ່ຖ້າຈະມີການຊື້ຂາຍກັນຢ່າງຂາດຕົວແທ້ແລ້ວປະຊາຊົນມີຄວາມພໍໃຈທີ່ຈະຂາຍທິດິນຂອງຕົນເອງ ສະເລ່ຍແລ້ວແມ່ນຢູ່ໃນລາຄາປະມານ 49,007,000 ກີບ/ເຮັກຕາ.

ສ່ວນການໃຫ້ສຳປະທານຂອງປະຊາຊົນຄິດສະເລ່ຍແລ້ວໃນເນື້ອທີ່ດິນ 1 ເຮັກຕາແມ່ນ ຕົກຢູ່ໃນລາຄາ 6,630,000 ກີບ/ປີ.

ຈາກການສຳຫລວດຕົວຈິງຈາກປະຊາຊົນເຫັນວ່າ : ມູນຄ່າທັງຫມົດທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ທິດິນໃນວຽກງານກະສິກຳສະເລ່ຍລວມແລ້ວປະມານ 41,988,000 ກີບ/ປີ ແລະ ມູນຄ່າສະເລ່ຍຈາກການຂາຍຜົນຜະລິດກະສິກຳໃນຈຳນວນ 1 ເຮັກຕາແມ່ນປະມານ 13,678,000 ກີບ/ເຮັກຕາ. ຕົວເລກດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຈາກການປະເມີນຄິດໄລ່ມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າຕ່າງໆທີ່ມີການນຳໃຊ້ດິນເຂົ້າໃນການເຮັດກະສິກຳ.

❖ **ສະຫລຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ**

ບ້ານດະເຂັຍນ້ອຍ, ດະເຂັຍໂພນຫີນ ເປັນໝູ່ບ້ານໜຶ່ງທີ່ຕັ້ງຢູ່ດິນສ່ວນໜຶ່ງຂອງພູພຽງບໍລິເວນທີ່ຂຶ້ນກັບ ເມືອງເລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ ເຊິ່ງຫ່າງຈາກຕົວເມືອງເລົ່າງາມໄປທາງທິດຕາເວັນອອກປະມານ 17 ກິໂລແມັດ, ເຊິ່ງມີເນື້ອທີ່ລວມກັນທັງ 2 ບ້ານປະມານ 3,672 ເຮັກຕາ, ມີພົນລະເມືອງທັງຫມົດ 4,007 ຄົນ, ມີ 855 ຫຼັງຄ່າເຮືອນ, ມີ 925 ຄອບຄົວ, ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເຜົ່າສ່ວຍເຊິ່ງກວມເອົາ 85% ຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານແມ່ນນັບຖືສາສະຫນາພຸດ. ລະດັບການສຶກສາຂອງປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາກວມເອົາອັດຕາສ່ວນເຖິງ 65%, ສະນັ້ນ, ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ຈຶ່ງບໍ່ມີທາງເລືອກໃນການປະກອບອາຊີບປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ຈຶ່ງປະກອບອາຊີບຊາວ

ກະສິກອນເຊິ່ງກວມເອົາ 90%. ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນແມ່ນປະມານ 20,065,000 ກີບ/ປີ. ສ່ວນລາຍຈ່າຍຂອງປະຊາຊົນແມ່ນປະມານ 8,770,000 ກີບ/ປີ. ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ໃຊ້ດິນໃນການປູກຝັງໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວຄົນລະ 3.07 ເຮັກຕາ.

ນອກຈາກນີ້ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ມູນຄ່າທັງໝົດທີ່ເກີດຈາກການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແມ່ນປະມານ 41,988,000 ກີບ/ປີ, ແລະ ມູນຄ່າສະເລ່ຍຕໍ່ 1 ເຮັກຕາແມ່ນປະມານ 13,678,000 ກີບ/ເຮັກຕາ.

ການລົງສໍາຫລວດຕົວຈິງໃນຄັ້ງນີ້ພວກນັ້ນໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງບັນຫາຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານສະນັ້ນຈຶ່ງຢາກສະເໜີໃຫ້ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໄປຊ່ວຍແກ້ໄຂເປັນຕົ້ນແມ່ນບັນຫາທາງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຊັ່ນວ່າ : ເສັ້ນທາງເຂົ້າບ້ານຄວນມີການປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກສະບາຍໃນການຄົມມະນາຄົມ , ໄຟຟ້າຄວນມີການຈັດສັນໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບຽບເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ , ນໍ້າໃຊ້ຄວນມີການວາງໂຄງລ່າງນໍ້າປະປາເພື່ອໃຫ້ມີນໍ້າໃຊ້ຕະຫລອດປີ, ດ້ານໂທລະຄົມຄົມມະນາຄົມຄວນມີການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາມ່າງບັນດາເຄືອຂ່າຍຕ່າງໆໃຫ້ຄວບຄຸມທົ່ວເຖິງເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະດວກໃນການຕິດຕໍ່ສື່ສານ

ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນມີການສໍາຫລວດຈັດສັນທີ່ດິນຂອບເຂດບ້ານຕໍ່ບ້ານ, ຂອບເຂດດິນທໍາການຜະລິດ ແລະ ມີການອອກໃບຕາດິນຖາວອນເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນໄດ້ຢ່າງສົມບູນ.